SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY

Evidenčné číslo: FEI-5384-64685

UNIVERZÁLNE, PLATFORMOVO NEZÁVISLÉ KONZOLOVÉ ROZHRANIE DIPLOMOVÁ PRÁCA

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY

Evidenčné číslo: FEI-5384-64685

UNIVERZÁLNE, PLATFORMOVO NEZÁVISLÉ KONZOLOVÉ ROZHRANIE DIPLOMOVÁ PRÁCA

Študijný program: Aplikovaná informatika

Číslo študijného odboru: 2511

Názov študijného odboru: 9.2.9 Aplikovaná informatika

Školiace pracovisko: Ústav informatiky a matematiky

Vedúci záverečnej práce: RnDr. Igor Kossaczký, CSc.

Konzultant: Rndr. Peter Praženica, Ing. Gabriel Szabó

Bratislava 2018

Bc. Juraj Vraniak

Základné údaje

Typ práce: Diplomová práca

Názov témy: Akupunktúrne body – hľadanie, meranie a zobrazovanie

Stav prihlásenia: schválené

schválené (prof. Dr. Ing. Miloš Oravec - Garant študijného programu) Stav témy:

Vedúci práce: doc. Ing. Marek Kukučka, PhD.

Fakulta: Fakulta elektrotechniky a informatiky Garantujúce pracovisko: Ústav informatiky a matematiky - FEI

Max. počet študentov:

Abstrakt:

Akademický rok: 2016/2017

Navrhol: doc. Ing. Marek Kukučka, PhD.

Akupunktúra patrí medzi najstaršie liečebné praktiky sveta a je to jedna z kľúčových častí tradičnej čínskej medicín Keďže použitie liečebných metód odvodených od akupunktúry je stále viac rozšírené, z medicínskeho pohľadu nanajvýš aktuálne venovať sa základnému výskumu v tejto oblasti a pokúsiť sa objasniť základné fyziologicl a biofyzikálne mechanizmy stojace za preukázanými klinickými efektami. Z prehľadu publikovaných elektrickýc vlastností akupunktúrnych bodov a dráh vyplýva potreba dôsledného overenia hypotézy elektrickej rozoznateľnos akupunktúrnych štruktúr. Očakáva sa, že môžu mať nižšiu impedanciu a vyššiu kapacitu oproti okolitým kontrolný bodom na pokožke. Výstupom mapovania pokožky budú 2D a 3D napäťové/impedančné mapy z povrchu tela. S tým prístupom bude možné nielen lokalizovať prípadný akupunktúrny bod, ale aj študovať jeho ohraničenie, povrchov elektrickú štruktúru či jeho veľkosť. Súčasťou výskumu je aj realizovanie meraní závislosti impedancie od frekvenc v akustickom pásme frekvencií 100 Hz - 20 kHz a vplyvu rôznych parametrov na rozoznávanie pozície, tva

a štruktúry akupunktúrnych bodov.

Obmedzenie k téme

Na prihlásenie riešiteľa na tému je potrebné splnenie jedného z nasledujúcich obmedzení

Obmedzenie na študijný program

Tabuľka zobrazuje obmedzenie na študijný program, odbor, špecializáciu, ktorý musí mať študent zapísaný, aby sa mohol na danú tému

Program	Zameranie	Špecializácia
I-API aplikovaná informatika	I-API-MSUS Modelovanie a simulácia udalostných systémov	nezadané
I-API aplikovaná informatika	I-API-ITVR IT v riadení a rozhodovaní	nezadané

Obmedzenie na predmety

Tabuľka zobrazuje obmedzenia na predmet, ktorý musí mať študent odštudovaný, aby sa mohol na danú tému prihlásiť.

SÚHRN

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY

Študijný program: Aplikovaná informatika

Autor: Bc. Juraj Vraniak

Diplomová práca: Univerzálne, plat-

formovo nezávislé

konzolové rozhranie

Vedúci záverečnej práce: RnDr. Igor Kossaczký, CSc.

Konzultant: Rndr. Peter Praženica, Ing. Gabriel Szabó

Miesto a rok predloženia práce: Bratislava 2018

Diplomová práca sa zameriava na analýzu existujúcich skriptovacích jazykov a návrh nového univerzálneho konzolového rozhrania, ktoré je zamerané na adminstrátorské úlohy. Práca v úvode analyzuje operačné systémy, existujúce skriptovacie jazyky, ako aj emulátory, ktoré sprístupňujú funkcionality platformovo špecifických jazykov pre ostatné platformy. Práca sa tiež venuje spôsobom prekladu zo zdojového kódu na bytcode, ktorý je následne spúšťaný na počítači. V ďalšej časti sa práca zaoberá návrhovými vzormi, ktoré budú využité pri vytváraní aplikácie, a umožnia vytvoriť lepšie čitateľný, udržiavateľný a modifikovateľný kód. V práci je zahrnutý opis implementácie navrhnutého riešenia, ako aj jeho následné testovanie. Výsledkom práce je plne funkčné administrátorské rozhranie, ktoré bude jednoducho rozšíriteľné pomocou pluginou, umožňuje pracovať v interaktívnom, ako aj skriptovacom móduse, na rôznych operačných systémoch podporovaných JVM, ako aj rozhrania pomocou, ktorých je možné jednoducho dotvoriť nové pluginy pre rozhranie.

Kľúčové slová: skriptovací jazyk, analýza prekladu, prekladač, plugin, architektúra, návrhové vzory

ABSTRACT

SLOVAK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY IN BRATISLAVA FACULTY OF ELECTRICAL ENGINEERING AND INFORMATION TECHNOLOGY

Study Programme: Applied Informatics

Author: Bc. Juraj Vraniak

Master's thesis: Universal, platform in-

dependent console in-

terface

Supervisor: RnDr. Igor Kossaczký, CSc.

Consultant: Rndr. Peter Praženica, Ing. Gabriel Szabó

Place and year of submission: Bratislava 2018

Diploma thesis aims to analyze existing scripting languages and suggest new universal console interface, that aims focus on administrative tasks. Paper first analyze operating systems, existing scripting languages as well as emulators, which provides functionality of platform specific languages to other platforms. Paper also looks on ways how source code is translated to bytecode, which is later on run on PC. In the next part of paper look on desing patterns, which will be used during creating of application, and enable us to write more readable, maintainable and modifiable code. The output of work is fully functional administrative interface, which can be easily extended by plugins, which allow us to work in interactive as well as in scripting mode, on different operating systems which are supported by JVM as well as set of interfaces, which can be implemented to create new plugins for the administrative interface.

Keywords: scripting language, translation analysis, translator, plugin, architecture, dessign patterns

Vyhlásenie autora	
-	
Podpísaný Bc. Juraj Vraniak čestne vyhlasujem, že son zálne, platformovo nezávislé konzolové rozhranie vypracoval n ných počas štúdia a informácií z dostupnej literatúry uvedene	na základe poznatkov získa-
Vedúcim mojej diplomovej práce bol RnDr. Igor Kossacz	ký, CSc.
Bratislava, dňa 14.5.2018	
·	podpis autora

Poďakovanie

Touto cestou by som sa chcel poďakovať vedúcim práce RnDr. Igorovi Kossaczkému, CSc, Rndr. Peterovi Praženicovi, Ing. Gabrielovi Szabóovi za cenné rady, odbornú pomoc, trpezlivosť a konzultácie pri vytvorení diplomovej práce.

Obsah

Ú	Úvod			
1	Ana	alýza		2
	1.1	Opera	čné systémy	2
		1.1.1	Windows	
			1.1.1.1 Podiel na trhu	2
			1.1.1.2 Predinštalovaný softvér	2
		1.1.2	MacOs	2
			1.1.2.1 Predinštalovaný softvér	٩
			1.1.2.2 Podiel na trhu	Ş
		1.1.3	Unix	Ç
			1.1.3.1 Predinštalovaný softvér	Ç
			1.1.3.2 Podiel na trhu	ć
		1.1.4	Linux	į
			1.1.4.1 Predinštalovaný softvér	ç
			1.1.4.2 Podiel na trhu	ć
		1.1.5	Porovnanie podielov operačných systémov	4
	1.2	Progra	amovacie jazyky	4
		1.2.1	Shell	6
			1.2.1.1 Výhody	6
			1.2.1.2 Nevýhody	6
			1.2.1.3 Popis a zhodnotenie jazyka	7
		1.2.2	Powershel/Classic command line	10
			1.2.2.1 Výhody	10
			1.2.2.2 Nevýhody	11
			1.2.2.3 Popis a zhodnotenie jazyka	11
		1.2.3	Python	12
			1.2.3.1 Výhody	12
			1.2.3.2 Nevýhody	13
			1.2.3.3 Popis a zhodnotenie jazyka	13
	1.3	Existu	ıjúce riešenia	14
		1.3.1	ConEmu	14
			1.3.1.1 Skúsenosti	14
		1.3.2	cmder	15

			1.3.2.1	Skúsenosti	15
		1.3.3	Babun .		16
		1.3.4	MobaXte	erm	17
			1.3.4.1	Neplatená verzia	17
			1.3.4.2	Platená verzia	17
	1.4	Zhodn	otenie ana	alyzovaných technológií	18
2	$\mathbf{Pre}$	klad ja	zykov		19
	2.1	Komp	ilátor prod	ces prekladu	19
		2.1.1	Lexikáln	a analýza	19
		2.1.2	Syntakti	cká analýza	20
		2.1.3	Limitácia	a syntaktickej analýzy	21
		2.1.4	Semantic	cká analýza	21
		2.1.5	Generova	anie cieľového jazyka	21
	2.2	Návrh	ové vzory		22
		2.2.1	Factory -	- továreň	22
		2.2.2	Comman	nd - príkaz	22
3	Náv	rh rie	šenia		25
	3.1	Prípac	dy použitia	a	25
	3.2	Popis	prípadov	použitia	26
		3.2.1	Vývojár	skriptov	26
			3.2.1.1	Spustiť konzolu	26
			3.2.1.2	Spustiť príkaz	26
			3.2.1.3	Spustif skript	27
			3.2.1.4	Spustiť Shell príkaz	27
			3.2.1.5	Spustiť commander príkaz	28
			3.2.1.6	Retazenie príkazov	28
			3.2.1.7	Manažovať balíčky	29
			3.2.1.8	Stiahnut nový balíček	29
			3.2.1.9	Zmeniť použitý balíček	30
			3.2.1.10	Zmazať vybraný balíček	30
			3.2.1.11	Získať systémové informácie	31
			3.2.1.12	Získať informácie o procesoch	31
			3.2.1.13	Vytvoriť skript	32
			3.2.1.14	Vytvoriť funkciu	32

			3.2.1.15	Override funkcie	33
			3.2.1.16	Vytvoriť cyklus	33
			3.2.1.17	Vytvoriť podmienku	34
			3.2.1.18	Vytvoriť premenné	34
			3.2.1.19	Vykonať základné aritmetické operácie	35
			3.2.1.20	Vykonať základné logické operácie	36
			3.2.1.21	Presmerovať chybový výstup	36
			3.2.1.22	Presmerovať štandardný výstup	37
		3.2.2	Vývojár	balíčkov	37
			3.2.2.1	Implementovať vlastný balíček	37
			3.2.2.2	Upravovať existujúce balíčky	38
	3.3	Výber	programo	ovacieho jazyka	38
	3.4	Apliká	ácia		39
	3.5	Komp	onenty ap	likácie	39
	3.6	Plugin	1		40
	3.7	Diagra	am tried a	plikácie	42
		3.7.1	Stručný	popis tried	43
			3.7.1.1	AbstractScope	43
			3.7.1.2	ScopeImpl	43
			3.7.1.3	ExecutorImpl	43
			3.7.1.4	RootParser	43
			3.7.1.5	PluginFactory	43
			3.7.1.6	JarLoader	43
4	Imp	olemen	tácia		44
	4.1	Inicial	izácia apli	ikácie	45
5	Zho	dnote	nie výsle	dkov	46
Zá	áver				47
7.		~~-~~	(:4a: 1:4am		10
Zi	oznai	n pouz	žitej liter	rtvorit podmienku 34 rtvorit premenné 34 rkonat základné aritmetické operácie 35 rkonat základné logické operácie 36 resmerovat chybový výstup 36 resmerovat štandardný výstup 37 íčkov 37 aplementovať vlastný balíček 37 pravovať existujúce balíčky 38 cieho jazyka 38 ácie 39 ácie 40 kácie 42 ois tried 43 ostractScope 43 opeImpl 43 secutorImpl 43 sotParser 43 uginFactory 43 rLoader 44 cie 45 ov 46 úry 48 II II	
Pı	rílohy	У			Ι
A	CD	s aplil	káciou		II
В	Náv	od na	spusteni	ie a používanie aplikácie	III

Zoznam obrázkov a tabuliek

Obrázok 1	OS - podiel na trhu podľa statcounter[6]	4
Obrázok 2	OS - podiel na trhu podľa netmarketshare [7] $\ \ldots \ \ldots \ \ldots$	5
Obrázok 3	Serverové OS - podiel na trhu podľa w 3 techs[8]	5
Obrázok 4	Serverové OS - podiel na trhu a rozdelenie podľa hodnotenia strá-	
	nok podľa w 3techs[8]	5
Obrázok 5	Ukážka ConEmu emulátora	15
Obrázok 6	Ukážka cmder emulátora	16
Obrázok 7	Ukážka babun emulátora	16
Obrázok 8	Ukážka práce lexikálneho analyzátora	20
Obrázok 9	Ukážka práce syntaktickeho analyzátora	20
Obrázok 10	Class diagram Factory návrhového vzoru	22
Obrázok 11	Class diagram Command návrhového vzoru	23
Obrázok 12	Sekvenčný diagram Command návrhového vzoru	23
Obrázok 13	Prípady použitia pre navrhovanú aplikáciu	25
Obrázok 14	Pvrvé funkčné riešenie	40
Obrázok 15	Plugin - diagram tried	41
Obrázok 16	Diagram tried aplikácie	42
Obrázok 17	Activita spustenia aplikácie	44
Obrázok 18	Activita spustenia aplikácie	45
Tabuľka 1	Ukážka reťazcových prepínačov v podmienkovom výraze if [9]	10
Tabuľka 2	Ukážka numerických prepínačov v podmienkovom výraze if [9]	10
Tabuľka 3	Porovnanie rýchlostí rôznych jazykov[12]	14
Tabuľka 4	Use case : Spustif konzolu	26
Tabuľka 5	Use case : Spustiť príkaz	27
Tabuľka 6	Use case : Spustif skript	27
Tabuľka 7	Use case : Spustiť shell príkaz	28
Tabuľka 8	Use case : Spustif powershell príkaz	28
Tabuľka 9	Use case : Refazie príkazov	29
Tabuľka 10	Use case : Manažovať balíčky	29
Tabuľka 11	Use case : Stiahnúť nový balíček	30
Tabuľka 12	Use case : Zmeniť použitý balíček	30

Tabuľka 13	Use case : Zmazať vybraný balíček	31
Tabuľka 14	Use case : Získať systémové informácie	31
Tabuľka 15	Use case : Získať informácie o procesoch	32
Tabuľka 16	Use case : Vytvoriť skript	32
Tabuľka 17	Use case : Vytvoriť funkciu	33
Tabuľka 18	Use case : Override funkcie	33
Tabuľka 19	Use case : Vytvoriť cyklus	34
Tabuľka 20	Use case : Vytvoriť podmienku	34
Tabuľka 21	Use case : Vytvoriť premenné	35
Tabuľka 22	Use case : Vytvoriť funkciu	35
Tabuľka 23	Use case : Vytvoriť funkciu	36
Tabuľka 24	Use case : Presmerovať chybový výstup	37
Tabuľka 25	Use case : Presmerovať štandardný výstup	37
Tabuľka 26	Use case : Implementovať vlastný balíček	38
Tabuľka 27	Use case : Upravovať existujúce balíčky	38

Zoznam skratiek

API Aplikačné rozhranie

jar Java Archive

JVM Java Virtual Machine

OS Operačný systém

PC Personal Computer

resp respektíve

Zoznam algoritmov

1	Bash ukážka rôznych volaní for cyklu. [1]	8
2	Bash ukážka volania skriptu s for cylom priamo z konzoly . [1] $\ \ldots \ \ldots$.	9
3	Ukážka použitia pipe v powershell. [2]	12

Úvod

V dnešnej dobe rôznorodosť operačných systémov a absencia jednotnej platformy na vytváranie skrípt vo väčšine prípadov vyžadujú ich duplikovanie alebo viacnásobnú implementáciu. Čiastočným riešením tohto problému je použitie skriptovacieho jazyka s podporou cieľových platform. Zásadným problémom skriptovacích jazykov pri riešení tohto problému je absencia syntaktických a funkčných konštrukcií, ktoré sú už overené a široko používané, ako napríklad pajpa, izolovanie príkazov alebo presmerovanie štandardného a chybového vstupu a výstupu. Cieľom práce je analyzovať populárne konzolové rozhrania (napr. Bourne Shell, Power Shell, C-Shell) a skriptovacie jazyky (napr. Python, Groovy, Lua), porovnať ich syntax, funkcionality a limity. Následne navrhnúť nové konzolové rozhranie, ktoré bude spájať funkcionality identifikované ako výhody počas analýzy so zameraním na administrátorské úlohy. Pri implementácií je tiež kľúčovým faktorom identifikácia nových funkcionalít, ktoré by mohli uľahčiť vývoj robustných skrípt. Rozhranie musí umožňovať interaktívny aj skriptovaný módus. Očakáva sa možnosť integrácie rozhrania do iných systémov rôznej veľkosti a komplexity, od malých utilít a rutín až po enterprise aplikácie a ľahká rozšíriteľnosť rozhrania o nové príkazy a funkcionality.

1 Analýza

1.1 Operačné systémy

Informatika a informačné technológie je pomerne mladá vedná disciplína. Jej začiatky je možné datovať od druhej polovice dvadsiateho storočia, čo momentálne predstavuje takmer sedemdesiat rokov. Za tento čas informatika zaznamenala enormný rast vo vývoji hardvéru, ako aj softvéru. Operačný systém je základná časť akéhokoľvek počítačového sytému, predstavuje softvér, ktorý umožňuje počítačom pracovať. V poslednej dobe, oblasť operačných systémov prechádza rapídnymi zmenami, pretože počítače sa stali súčasťou každodenného života, a to od malých zariadení, napríklad v automobiloch, až po najsofisitkovanejšie servery nadnárodných spoločností. Aj napriek tomu, že v dnešnej dobe poznáme mnohé operačné systémy, v práci sa zameriame na Windows, Mac OS, Unix a Linux.[3]

1.1.1 Windows

Microsoft Windows uviedol svoje prvé operačné systémy v novembri roku 1985 ako nadstavbu MS DOS. Jeho popularita rýchlo rástla až vyvrcholila dominantným postavením na trhu v osobných počítačoch. V roku 1993 začal vydávať špecializované operačné systémy, ktoré prinášali novú funkcionalitu pre počítače používané ako servery.[4] Pre účely automatizácie sa na Windows serveroch používajú hlavne powershell scripty, písané v rovnomennom jazyku Powershell[5].

1.1.1.1 Podiel na trhu Microsoft je aj vzhľadom na svoju históriu najobľúbenejším operačným systémom v segmente osobných počítačov. Podľa webovej stránky statcounter.com[6] a netmarketshare.com[7] má 81,73% resp 88,42% podiel na trhu.

Podľa w3techs.com[8] je serverový operačný systém Windows používaný na 32.0% počítačoch.

1.1.1.2 Predinštalovaný softvér Windows operačné systémy ponúkajú základný balík nástrojov a programov. Serverové aj neserverové verzie Windowsu ponúkajú Powershell, ktorý je dostupný od inštalácie. Oba systémy podporujú aj takzvaný Command prompt alebo príkazový riadok, ktorý je alternatívou k Powershellu. Akékoľvek ďalšie programy je potrebné stiahnuť a doinštalovať.

1.1.2 MacOs

Mac okrem iného ponúka serverovú verziu operačného systému pod názvom OS X Server, ktorý začal písať svoju históriu v roku 2001, avšak neteší sa takej obľube ako Windows, Unix alebo Linux server. OS X server nepoužíva špecifický skriptovací jazyk, pričom

poskytuje možnosť výberu skriptovacieho jazyka, ako napríklad: Python, JavaScript, Perl, AppleScript, Swift alebo Ruby. Každý z uvedených jazykov prináša určité plusy, ako aj mínusy.

- **1.1.2.1 Predinštalovaný softvér** Predinštalovaný softvér pre developerov na Mac OS je Python, AppleScript, Ruby, Bash, BOjective-c. Donedávna bola štandardom aj Java, avšak Apple sa rozhodol pre radikálny krok vylúčiť Javu a propagovať Objective-c.
- 1.1.2.2 Podiel na trhu Popularita počítačov s predinštalovaným operačným systémom MacOs sa mierne zvyšuje, čo je možné vidieť aj na obrázku na konci sekcie operačných systémov. Podľa webovej stránky statcounter.com[6] a netmarketshare.com[7] mu patrí 13,18% resp. 9,19% na trhu. Serverové verzie MacOs podľa stránky w3techs.com[8] sú na menej ako 0.1% zariadeniach.

1.1.3 Unix

Patrí medzi prvé operačné systémy pre servery, ktorého vývoj začal v roku 1970 a v priebehu rokov vzniklo veľa nových verzií Unixu a Linuxu. V minulosti boli Unixové servery veľmi obľúbené, avšak v súčasnosti sú na ústupe, a to najmä kvôli vyšším obstarávacím a prevádzkovým nákladom. Pre účely Unixu sa vytvoril Unix shell, dostupný v rôznych obmenách, ktorý je často vyhľadávaným jazykom medzi administrátormi a automatizačnými programátormi.

- **1.1.3.1 Predinštalovaný softvér** Na vačšine unixových systémoch je predinštalovaný Shell a Open JDK.
- **1.1.3.2** Podiel na trhu Podľa stránky w3techs.com[8] sa Unixové systémy používajú na rovných 68.0% počítačov.

1.1.4 Linux

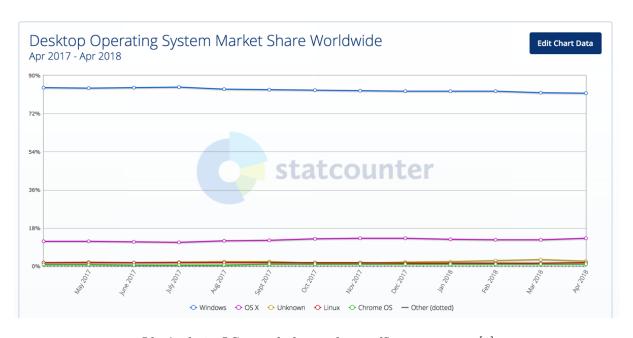
Linux je všeobecný názov pre širokú zostavu Linux distribúcií, ktoré používajú Linux Kernel. Linux Kernel bol prvýkrát verejnosti predstavený v roku 1991 a odvtedy bol rozšírený na najviac platforiem. Momentálne je jediným používaným operačným systémom na TOP 500 superpočítačoch (mainframe). Skriptovacím jazykom pre Linux je Unix Shell resp. jeho najrozšírenejšia forma Bash.

- **1.1.4.1 Predinštalovaný softvér** Predinštalovaný softvér vo väčšine distribúciách Linuxu sú Bash, Open JDK Java, niektoré distribúcie ponúkajú Python. RedHat začína s podporou .NET frameworku.
- **1.1.4.2 Podiel na trhu** Linux je k dispozícii v mnohých formách, tak aby vyhovoval rôznym potrebám, od spotrebiteľsky orientovaných systémov pre domáce použitie až po

distribúcie použiteľné v špecifických odvetviach. Podľa webovej stránky statcounter.com[6] a netmarketshare.com[7] mu patrí 1,66% resp. 1,93%. Podľa stránky w3techs.com[8] je operačný systém Linux na 41.0% počítačoch.

1.1.5 Porovnanie podielov operačných systémov

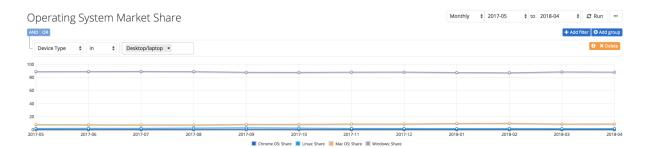
Nasledujúce grafy zobrazujú podiel operačných systémov na trhu v segmente osobných počítačov, ako aj v segmente serverov. Zaujímavý graf je vývoj trendu využívania serverových operačných systémov, z ktorého vidíme, že unixové a linuxové servery zvyšujú svoje podiely na trhu. Naopak, Windows v posledných mesiacoch stratil pár percent. Taktiež je vidieť, že linuxové a unixové systémy pokrývajú viac ako polovicu web stránok, ktoré majú najvyššie hodnotenie. Je potrebné dodať, že percentá na posledných dvoch obrázkoch pre Unix a Linux, nemožeme sčítavať, nakoľko na w3techs berú Linux ako podmožinu Unix OS. Teda napríklad štatistika z predposledného obrázku hovorí, že podiel Unixu na trhu je 68% z toho väčšiu časť tvorí práve OS Linux s 41.1% podielom.

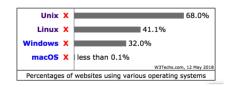
Obrázok 1: OS - podiel na trhu podľa statcounter[6]

1.2 Programovacie jazyky

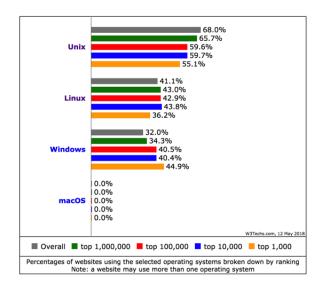
S príchodom osobných počítačov no najmä serverov, sa programátori zaujímali o automatizáciu procesov, ktoré na danom stroji bolo spočiatku potrebné spúšťať manuálne. Nakoľko tieto úlohy neboli na toľko komplexné ako samotné programy, ktoré spúšťali bolo vhodné na tieto úlohy využiť/vytvoriť skriptovacie jazyky. V nasledujúcej časti si priblížime zopár programovacích jazykov, ktoré sa v dnešnej dobe bežne používajú na

Obrázok 2: OS - podiel na trhu podľa netmarketshare
[7] $\,$

Obrázok 3: Serverové OS - podiel na trhu podľa w3techs[8]

Obrázok 4: Serverové OS - podiel na trhu a rozdelenie podľa hodnotenia stránok podľa $\operatorname{w3techs}[8]$

tvorbu automatizovaných skriptov.

1.2.1 Shell

Je skriptovacím jazykom pre unixové distribúcie. Počas rokov prešiel roznymi zmenami a rozšíreniami. Verzie shellu su: sh, csh, ksh,tcsh, bash. Bash sa momentálne teši najväčšej obľube no zsh je verzia shellu, ktorá má najviac rôznych rozšírení funkcionality ako aj veľa priaznivcov medzi developermi. V nasledujúcich častiach všeobecne zhodnotíme jednotlivé výhody resp. nevýhody tohoto skriptovacieho jazyka.

1.2.1.1 Výhody

- automatizácia často opakujúcich sa úloh
- dokáže zbiehať zložité zložené príkazy ako jednoriadkový príkaz tzv. refazenie príkazov
- ľahký na používanie
- výborné manuálové stránky
- ak hovoríme o Unix shelli je portabilný naprieč platformami linuxu-unixu
- jednoduché plánovanie automatických úloh

1.2.1.2 Nevýhody

- najväčšou nevýhodou je ze natívne nefunguje pod windowsom, existujú iba rôzne emulátory a nástroje tretích strán, ktoré sprostredkujú jeho funkcionalitu,
- pomalé vykonávanie príkazov pri porovnaní s inými programovacími jazykmi,
- nový proces pre skoro každý spustený príkaz,
- zložitejší na pamätanie si rôznych prepínačov, ktoré dané príkazy podporujú,
- nejednotnosť prepínočov(hoc to by asi ani nešlo),
- neprenosný medzi platformami,
- shell nepridáva vlastné príkazy, používa iba tie, ktoré sú dostupné na konkrétnom počítači.

1.2.1.3 Popis a zhodnotenie jazyka Unix Shell je obľúbeným scriptovacím jazykom, vhodným na automatizovanie každodenných operácií. Je jedným z najpoužívanejších skriptovacích jazykou vôbec, nakoľko všetky Linuxové, Unixové servery využívajú práve tento jazyk ako svoj primárny. V nasledujújucich častiach budem popisovať Bash, ktorý je najrozšírenejšia verzia Unix shellu. Zaujímavou vymoženosťou jazyka je pajpa. Pajpa je klasickým príkladom vnútro-procesorovej komunikácie : odovzdáva štandardný výstup "stdout"procesu na štandardný vstup "stdininého procesu, viď príklad.

V uvedenom príklade sme vylistovali obsah adresára v ktorom sa práve nachádzame a výstupom z programu sme naplnili štandardný vstup aplikácie "wc"ktorá spočíta, koľko riadkov sa nachádza na vstupe, ktorý jej bol dodaný. Príkaz za znakom pajpy "beží v subshelli, čo znamená, že nebude schopný zmodifikovať hodnoty v rodičovskom procese. Zlyhanie príkazu v pajpe vedie k takzvanej "zlomenej pajpe", v tomto prípade exekúcia príkazov skončí. [1]

Taktiež niektoré často používané príkazy majú pozmenený spôsob zápisu. Ako príklad si uvedieme príkaz for, pri ktorom bash používa nsledovnú syntax:

```
Algoritmus 1 Bash ukážka rôznych volaní for cyklu. [1]
```

```
#!/bin/bash
// prvý spôsob zápisu podobná vylepšenej verzii z predchádzajúceho príkladu
for placeholder in list_of_items
do
action_1 \$placeholder
action 2 \$placeholder
action_n \$placeholder
done
//kolekcia vo fore môze byť reprezentovaná vymenovaním prvkov
//priamo za "in" časťou
for i in 1 2 3 4 5
do
echo "\$i"
done
// c-like pristup
for ((i=20;i > 0;i--))
{
        if ((i \% 2 == 0))
        then
        echo "\$i is divisible by 2"fi
}
exit 0
```

Ako je vidieť z príkladu for používa podobnú syntax ako ostatné jazyky, a ešte ju rozširuje, druhý spôsob môže uľahčiť prácu napríklad pri prototypovaní skriptu. Vyššie spomenuté použitia niesú jediné, shell poskytuje možnosť vložiť parametre pre nasledovnú iteráciu priamo z konzoly ako v nasledovnom príklade.

Algoritmus 2 Bash ukážka volania skriptu s for cylom priamo z konzoly . [1]

```
//telo skriptu
#!/bin/bash
i=0
for cities
do
echo "City $((i++)) is: $cities"
done
exit 0

//následné volanie z konzoly
./for-pair-input.sh
Belfast Redwood Milan Paris
City 0 is: Belfast
City 1 is: Redwood
City 2 is: Milan
City 3 is: Paris
```

Avšak syntax jazyka sa učí tažšie nakoľko používa rôzne prepínače, ktoré novému používateľovi nemusia byť sprvu jasné. V tabuľke uvádzame príklad prepínačov pre if, ktorý pre podmienkovú časť používa hranaté zátvorky namiesto okrúhlych na aké sme zvyknutý z väčšiny programovacích jazykov. Za zmienku stojí tiež, že napríklad Unix shell nepoužíva žiadne zátvorky v podmienkovej časti príkazu, na ukončenie podmienkovej časti sa používa bodkočiarka, čo spôsobuje problémi pri prenositeľnosti. If ponúka aj ďalšie prepínače no zhodnotili sme, že pre ilustráciu budú postačovať aj príklady uveené v tabuľke. Najvačsia nevýhoda je, že ani shell script nieje jazyk, ktorý by bol multiplatformový a teda ak by sme mali prostredie, kde servery bežia na rôznych operačných systémoch, potrebujeme poznať ďalší jazyk, ktorým docielime rovnaké alebo aspoň podobné výsledky.

Refazcové porovnanie	Popis	
Str1 = Str2	Vráti true ak sa porovnávané retazce rovnajú.	
Str1 != Str2	Vráti true ak porovnávané retazce nie sú rovnaké.	
-n Str1	R Vráti true ak retazec nie je null resp. o dĺžke 0.	
-z Str1	Returns true ak retazec je null resp. o dĺžke 0.	

Tabuľka 1: Ukážka reťazcových prepínačov v podmienkovom výraze if [9]

Numerické porovnanie	Popis
expr1 -eq expr2	Vráti true ak sú porovnávané výrazy rovné.
expr1 -ne expr2	Vráti true if ak nie sú porovnávané výrazy rovné.
expr1 -gt expr2	Vráti true ak je hodnota premmenej expr1 väčšia než hodnota premennej
	expr2.
expr1 -ge expr2	Vráti true ak je hodnota premmenej expr1 väčšia alebo rovná hodnote
	premennej expr2.
expr1 -lt expr2	Vráti true ak je hodnota premmenej expr1 menšia než hodnota premennej
	expr2.
expr1 -le expr2	Vráti true ak je hodnota premmenej expr1 menšia alebo rovná hodnote
	premennej expr2.
! expr1	Operátor "!"zneguje hodnotu premennej expr1.

Tabuľka 2: Ukážka numerických prepínačov v podmienkovom výraze if [9]

1.2.2 Powershel/Classic command line

Command line je základným skriptovacím jazykom pre windows distribúcie, ktorý poskytuje malé API pre svojich používateľov. Aj kôli tomu Miscrosoft prišiel s novým jazykom Powershell. Powershell je kombináciou príkazového riadku, funkcionálneho programovania a objektovo orentovaného programovania. Je založený na .NET frameworku, ktorý mu dáva istú mieru flexibility. Jeho výhody a nevýhody si popíšeme v nasledujujúcich častiach.

1.2.2.1 Výhody

- bohaté api
- výborne riešený run-time
- flexibilný

- veľmi jednoduché prepnúť z .NET frameworku
- dokáže pridávať funkcionalitu používaním tired a funkcií z .NET knižníc

1.2.2.2 Nevýhody

- bohaté api nejednoznačné, kedy čo použiť
- niektoré výhody jazyka sú až nevhodne skryté pred používateľmi
- staršie verzie serverov nie sú Powershell-om podporované ako novšie
- dokumentácia je horšia ako v prípade Shell scriptu

1.2.2.3 Popis a zhodnotenie jazyka Powershell je oblúbený medzi programátormi a administrátormi, ktorý pracujú pod operačným systémom Windowsu. Do nedávna kým Pewrshell bežal na .NET frameworku ho nebolo možné používať mimo operačných systémov Windows, avšak s príchodom frameworku .NET Core sa situácia zmenila. Tento frawework je momentálne open source, jeho zdrojové kódy boli zverejnené a je doň možné prispievať. Okrem iného podporuje rovnaké alebo aspoň podobné štruktúry ako Shell script a poskytuje v niektorých prípadoch rovnaké príkazy ako napríklad : mv, cp, rm, ls. Jednen zo zásadných rozdielov medzi Shellom a Powrshellom je ten, že kým v Shelli sú pre vstup aj výstup používané textové reťazce, ktoré je potrebné rozparsovať a interpretovať v Powershelli je všetko presúvané ako objekt. Ide o najzásadnejší rozdiel, nakoľko ostatné veci boli zrejme navrhované v spolupráci s používateľmi Shell scriptu. [10]

Pre demonštráciu rozdielov pri odovzdávaní si parametrov medzi príkazmi prikladám nasledovný príklad.

Algoritmus 3 Ukážka použitia pipe v powershell. [2]

```
function changeName(\$myObject)
{
        if (\$myObject.GetType() -eq [MyType])
        {
                //vypíš obsah premennej
                \$myObject.Name
                //zmeň reťazec pre atribút name
                \$myObject.Name = "NewName"
        }
        return \$myObject
}
// Vytvorenie objektu s argumentom OriginalName a následné použitie funkcie
//PS> \$myObject = New-Object MyType -arg "OriginalName"
//PS> \$myObject = changeName \$myNewObject
//OriginalName
//PS> \$myObject.Name
//NewName
// Ukážka s využitím pipe
//PS> \$myObject = New-Object MyType -arg "OriginalName" | changeName
//OriginalName
//PS> \$myObject.Name
//NewName
```

1.2.3 Python

Do analýzy sme sa rozhodli pripojiť aj Python. Python sme si nevybrali náhodne, nakoľko je jedným z najpopulárnejších programovacích jazykov súčastnosti. Je viacúčelový, patrí mezi vyššie programovacie jazyky, objektovo orientovaný, interaktívny, interpretovaný a extrémne používateľsky prijateľný.[11]

1.2.3.1 Výhody

- Je ľahko čitateľný, tým pádom ľahšie pochopiteľný
- Syntax orientovaná na produktivitu

- Multiplatformový po inštalácii interpretera
- Množstvo rôznych knižníc
- Open source

1.2.3.2 Nevýhody

- Rýchlosť
- Slabšia dokumentácia
- Nevhodný pre úlohy pracujúce s vyšším množstvom pamäte
- Nevhodný pre viac-procesorovú prácu
- Nevhodný pre vývoj na mobilných zariadeniach
- Limitácie pri prístupe k databázam

1.2.3.3 Popis a zhodnotenie jazyka Ako sme spomínali Python je jeden z najobľúbenejších jazykov súčastnosti, veľkú časť tejto komunity tvoria vedci, ktorý nemajú rozsiahle programátorské znalosti. Práve jednoduchosť, čitateľnosť a pochopiteľnosť jazyka
sa nemalou mierou podieľajú na tomto fakte. Taktiež tu nieje nutné manažovať pamäť a
iné netriviálne záležitosti ničších programovacích jazykov. Jazyk je síce objektovo orientovaný no jednoducho sa v ňom píšu aj skripty. Jazyk poskytuje štruktúry ako pajpa,
dokážeme v ňom jednoducho pracovať s procesmi, vytvárať triedy, inštancie, jednoducho
prototypovať a odsymulovať rôzne problémy. Veľkou výhodou tohoto jazyka je, že je open
source s veľkou komunitou, ktorá rada testuje nové vydania, nahlasujú problímy a tým
pádom sa jazyk rýchlejšie a kvalitnejšie vyvíja. Na Pythone vznikli zaujímave webové
framworky ako napríklad Django. Každá strana má dve mince a ani Python nie je stopercentný. Tým, že je to interpretovaný jazyk neprekypuje rýchlosťou. Veľa ľudí sa zaoberá
rýchlosťou jazykov, zisťujú efektívnosť pri rôznych úkonoch ako napríklad cykly, volania
funkcií, aritmetika, prístup k pamäti, vytváranie objektov. V nasledujúcich tabuľkách je
vidno rozdiel v rýchlosti jednotlivých testov.

Aj keď sme spomenuli viaceré nedostatky, asi najväčším je rýchlosť. Nvm čo ďalej.

Jazyk	Force field	Array	Rolling ave-
	benchmark	reverse	rage bench-
		benchmark	mark
C++ (-O2)	1.892	4.367	0.005
Java 7	2.469	3.776	0.463
C# (normal)	10.712	14.071	0.621
JavaScript	16.159	13.162	1.312
Python 2	717.2	1485	71.550
Python 3	880.7	1466	81.143

Tabuľka 3: Porovnanie rýchlostí rôznych jazykov[12]

1.3 Existujúce riešenia

Existuje množstvo emulátorov a nástrojov tretích strán, ktoré sprostredkúvajú funkcionality shell scriptu do Windowsu, nikeotré z nich si predstavíme.

1.3.1 ConEmu

ConEmu je konzolový emulátor, ktorý poskytuje jednoduché GUI do ktorého je možné vložiť viacero konzol. Dokáže spúšťať jednoduché GUI aplikácie ako napríklad Putty, Cygwin. Poskytuje množstvo nastavení ako nastavenie kurzora, priehľadnosti, písma a pod. Podporuje Windows 2000 a neskoršie verzie. Neposkytuje verziu pre ine operačné systémy. [13]

1.3.1.1 Skúsenosti ConEmu je podarený emulátor, ktorý je schopný vykonávať akýkoľvek skript. Používaním sme neprišli na závažné nedostatky, ktoré by neboli popísane v
ich issues logu na githube. Ale ako každý softvér je aj ConEmu náchylný na chyby. Podla
ich issues logu sa do ich oficiálnych releasov dostávajú rôzne problémy, ktoré neboli problémom v predchadzajúcich verziách. V tomto prípade je na zvážení každého či problémy,
ktoré sa môžu dostávať do jednotlivých verzií emulátora stoja za jeho použitie, resp. či
jeho kladné stránky sú natoľko dobré aby prevýšili zápory.

Obrázok 5: Ukážka ConEmu emulátora

1.3.2 cmder

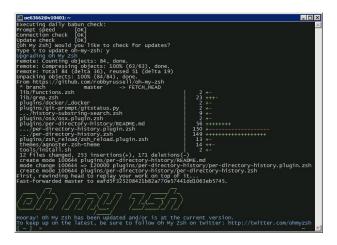
Cmder je ďalším príkladom emulátora shell terminálu. Vychádza z troch projektov ConEmu, Clink a Git pre Windows - voľiteľná súčasť. ConEmu sme si predstavili v predcházajúcej časti s jeho kladymi a zápormi. Clink, konkrétne clink-completions je v projekte využívaný na zvýšenie komfortu pri písaní skriptov, nepridáva ďalšiu shellovú funkcionalitu. [14]

1.3.2.1 Skúsenosti ConEmu je príjemný nástroj, dokáže zjednodušíť človeku prácu obzvlášť ak je zvyknutý na programovanie v shell scripte. Nakoľko cmder používa ConEmu ako emulátor shell terminálu a je úzko určený pre Windows platformu nemožno hovoriť o multiplatformovom riešení.

Obrázok 6: Ukážka cmder emulátora

1.3.3 Babun

Babun je ďalším z množstva emulátorov pre Windows, ktorý je nadstavbou cygwinu. Vo svojom jadre používa zshell a bash, ktoré sme popísali ako populárne medzi komunitou. Prináľa vlasné gui, ktoré dokáže zafarbovať text podla zdrojoveho jazyka, čo zvyšuje prehľadnosť. Obsahuje git, svn, puython, perl. Tiež má integrované sťahovanie nových packagov, ktoré ponúka cygwin pomocou kľúčového slova pact. Prenositeľnosť skriptov z unixových strojov je zabezpečená tým, že používa bash a zsh, avšak je to emulátor čisto pre Windows distribúcie.[15]

Obrázok 7: Ukážka babun emulátora

1.3.4 MobaXterm

Poskytuje množstvo funkcionality avšak je zatažený licenciou v hodnote 50 eur. [16]

1.3.4.1 Neplatená verzia

- Plná podpora SSH a X serveru
- Vzdialená plocha (RDP, VNC, Xdmcp)
- Vzdialený terminál (SSH, telnet, rlogin, Mosh)
- X11-Forwarding
- Automatický SFTP prehliadač
- Podpora pluginovt
- Možnosť inšalačnej alebo prenositeľnej verzie
- Plná dokumentácia
- Maximálne 12 spojení
- Maximálne 2 SSH tunely
- Maximálne 4 maká
- Maximálne 360 sekúnd pre Tftp, Nfs a Cron

1.3.4.2 Platená verzia

- Všetky vymoženosti z neplatenej verzie Home Edition +
- Možnosť upraviť svoju uvítaciu správu a logo
- Modifikovať profilový skript
- Odstrániť nechcené hry, šetriče obrazovky alebo nástroje
- Nelimitovaný počet spojení
- Nelimitovaný počet tunelov a makier
- Nelimitovaný čas behu pre sieťové daemony
- Podpora centrálneho hesla

- Profesionálny support
- Doživotné právo používania

1.4 Zhodnotenie analyzovaných technológií

Analýza ukázala, že väčšinový podiel na trhu osobných počítačov ako aj serverov si delia medzi sebou Unix/Linux a Windows operačné systémy. Preto sme si analyzovali hlavne programovacie jazyky, ktoré sú obľúbené administrátormi daných jazykov. Tiež sme prešli rôzne dostupné riešenia problému univerzálnej konzoly, avšak ani jeden z produktov neposkytoval kompatibilitu na oboch alebo viacerých systémoch, nanjvyš kopíroval funkcie jedného systému do druhého. Na základe týchto poznatkov, ako aj poznatkov podrobnejšie rozpísaných v predchádzajúcich častiach sme sa rozhodli pokračovať v analýze prekladu jazykov a získané vedomosti pretaviť do vlastného univerzálneho platformovo nezávislého konzolového riešenia.

2 Preklad jazykov

Pri programovacích jazykoch nás zaujímajú ich vyjadrovacie schopnosti ako aj vlastnosti z hľadiska ich rozpoznania. Tieto vlasnosti sa týkajú programovania a prekladu, pričom obe je potrebné zohľadniť pri tvorbe jazyka. V dnešnej dobe sa používajú na programovanie hlavne takzvané vyššie programovacie jazyky, môžeme ich označiť ako zdrojové jazyky. Na to aby vykonávali čo používateľ naprogramoval je potrebné aby boli pretransformované do jazyka daného stroja. Spomínanú transformáciu zabezpečuje prekladač, prekladačom máme na mysli program, ktorý číta zdrojový jazyk a transformuje ho do cieľového jazyka, ktorému rozumie stroj.[17]

2.1 Kompilátor proces prekladu

Aby bol preklad možný, musí byť zdrojový kód programu napísaný podľa určitých pravidiel, ktoré vyplývajú z jazyka. Proces prekladu je možné rodeliť na 4 hlavné časti.

- lexikálna analýza
- syntakticka analýza
- spracovanie sémantiky
- generovanie cieľového jazyka

Podrobnejšie si stručne popíšeme všetky štyri časti, ktoré majú pre nás z hľadiska prekladu najväčší zmysel.

2.1.1 Lexikálna analýza

Lexikálna analýza je prvou fázou kompilátora. Dopredu napísaný zdojový kód je postupne spracovávaný preprocesorom, ktorý vytvára takzvané lexémy.

Lexémou nazývame postupnosť alfanumerických znakov. Tieto postupnosti znakov sú následne vkladané do lexikálneho analyzátora, ktorý ma za úlohu vytvoriť zo vstupných lexém tokeny slúžiace ako vstup pre syntaktický analyzátor.

Tokeny sa vytvárajú na základe preddefinovaných pravidiel, ktoré sa v programovacích jazykoch definujú ako pattern. V prípade, že lexikálny analyátor nieje schopný nájsť pattern pred danú lexému musí vyhlásiť chybu počas tokenizácie.

Výstupom z lexikálnej analýzy sú takzvané tokeny, ktoré tvoria vyššie jednotky jazyka ako kľúčové slová jazyka, konštanty, identifikátory, operátory a iné.[17]

Obrázok 8: Ukážka práce lexikálneho analyzátora

2.1.2 Syntaktická analýza

Ďalšou fázou je syntaktická analýza. Úlohou Syntaktického analyzátora je kontrola správnosti vytvorených tokenov s uchovaním niektorých získaných informácií o štruktúre skúmanej syntaktickej jednotky. Syntaktická analýza sa radí medzi bezkontextové gramatiky. Po skoncení syntaktickej analýzy prichádza na rad sémantická analýza.[17]

Obrázok 9: Ukážka práce syntaktickeho analyzátora

2.1.3 Limitácia syntaktickej analýzy

Syntaktický analyzátor ziska vstup z tokenu, ktorý vytvorí lexikálny analyzátor. Lexikálne analyzátory sú zodpovedné za validitu tokenu. Syntaktické analyzátory majú nasledovné limitácie.

- nedokážu zistiť validitu tokenu
- nedokážu zistiť či je token používaný pred tým ako je deklarovaný
- nedokážu zistiť či je token používaný pred tým ako je inicializovaný
- nedokážu zistiť validitu operácie, ktorú token vykonáva

2.1.4 Semantická analýza

Sémantická analýza má za úlohu interpretovať symboly, typy, ich vzťahy. Sémantická analýza rohoduje či má syntax programy význam alebo nie. Ako príklad zisťovania významu môžeme uviesť jednoduchú inicializáciu premennej. [17]

```
\label{eq:condition} \begin{array}{ll} \text{int integerVariable} \, = \, 6 \\ \\ \text{int secondIntegerVariable} \, = \, \text{"six"} \end{array}
```

Oba príklady by mali prejsť cez lexikálnu a syntaktickú analýzu. Je až na sémantickej analýze aby rozhodla o správnosti zápisu programu a v prípade nesprávneho zápisu informovala o chybe. Hlavné úlohy sémantickej analýzy sú":

- zistovanie dosahu definovaných tokenov takzvaný scoping
- kontrola typov
- deklaracia premenných
- definícia premenných
- viacnásobná deklarácia premenných v jedno scope

2.1.5 Generovanie cieľového jazyka

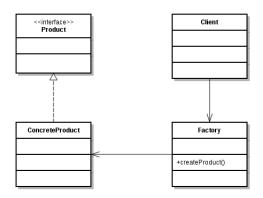
Generovanie cieľového jazyka môžeme považovať za poslednú fázu kompilátora. V tejto fáze sa preklápa jazyk z vyššieho jazyka do strojového jazyka, ktorý úspešne prešiel cez analyzačné časti .[17]

2.2 Návrhové vzory

Návrhové vzory sú všeobecne opakovaným riešním pre všeobecne opakujúci sa problém pri dizajnovaní softwéru. Návrhový vzor nie je nemenný dizajn, vždy je potrebné aby si ho programátori uspôsobili podľa vlstných potrieb. Návrhové vzory sa delia do troch základných skupín vytváracie vzory, štrukturálne vzory a vzory správania.

2.2.1 Factory - továreň

Factory návrhový vzor patrí do sekcie vytváracích vzorov, pomocou tohoto vzoru budeme schopný vytvárať objekty bez toho aby sme prezradili logiku ich vytvárania klientovi. Diagram návrhového vzoru je mozné vidieť na nasledujúcom obrázku.

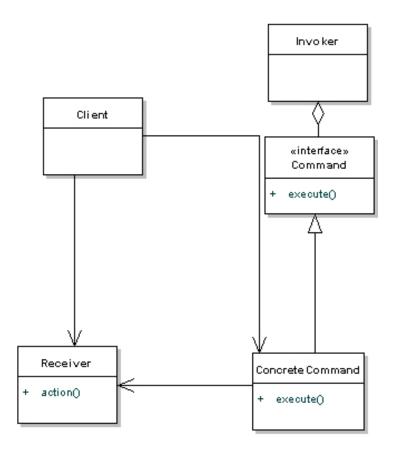
Obrázok 10: Class diagram Factory návrhového vzoru

2.2.2 Command - príkaz

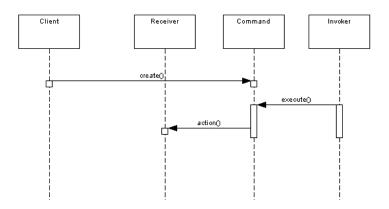
Command pattern je známy behaviorálny návrhový vzor, používa sa najmä na menežovanie algoritmov, vzťahov a zodpovednosti medzi objektami. Cieľom vzoru je zapúzdriť požiadavku(request) ako objekt tým pádom parametrizovať klienta s rôznymi požiadavkami a zabezpečiť operáciu spať.

Command vzor deklaruje rozhranie pre všetky budúce commandy a zároveň execute() metódu, ktorú s vypýta Receiver commandu aby splnil požadovanú operáciu. Receiver je objekt, ktorý vie ako požadovanú operáciu splniť. Invoker pozná command a pomocou implementovanej execute() metódy dokáže vyvolať požadovanú operáciu. Klient potrebuje implemenotvaž ConcreteCommand a nastavit Receiver pre command. ConcreteCommand definuje spojenie medzi action a receiver. Keď Invoker zavolá execute() metódu na ConcreteCommand spustí tým jednu alebo viac akcií, ktoré budú bežať pomocou Receivera.

Pre lepšie pochopenie je proces zobrazený aj na sekvenčnom diagrame.

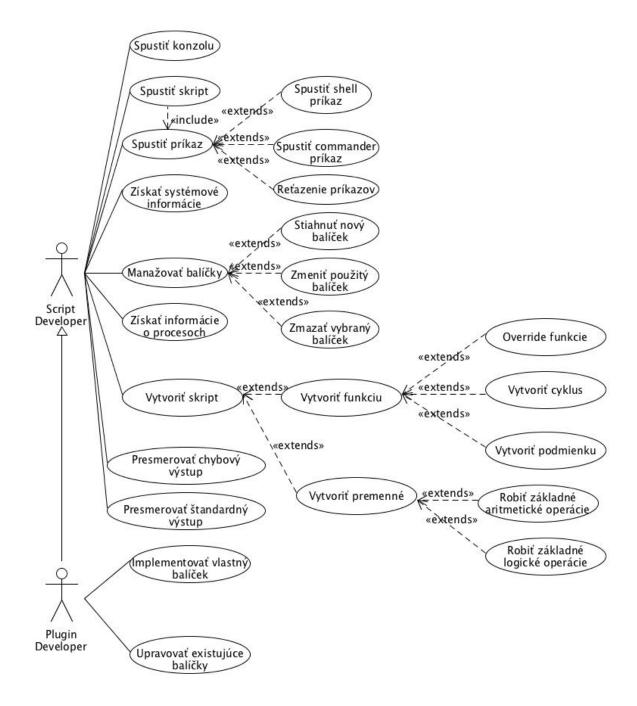
Obrázok 11: Class diagram Command návrhového vzoru

Obrázok 12: Sekvenčný diagram Command návrhového vzoru

3 Návrh riešenia

3.1 Prípady použitia

Obrázok 13: Prípady použitia pre navrhovanú aplikáciu

3.2 Popis prípadov použitia

V tejto časti sa venujeme popisu jednotlivých prípadov použitia. Diagram prípadov použitia spolu s popisom sú základnými prvkami, na ktorých je možné špecifikovať novovznikajúci softvér. Je dôležité najpodstatnejšie časti systému špecifikovať na začiatku, aby pri navrhovaní aplikácie mohli byť prijaté rozhodnutia zaručujúce dosiahnutie najlepšieho výsledného riešenia vyhovujúceho špecifikácii. Ako je zjavné aj z priloženého diagramu prípadov použitia, pre aplikáciu sme identifikovali dvoch hráčov : Vývojár skriptov a Vývojár balíčkov. Títo hráči majú jednu spoločnú črtu - pre obe platí, že hráč je vývojár. Avšak je rozdiel medzi vývojárom skriptu a vývojárom balíčkov(nových súčastí systému), čo môžeme vyčítať z popisu konkrétnych prípadov použitia.

3.2.1 Vývojár skriptov

Rola sa zameriava hlavne na používanie hotovej aplikácie, prácu s balíčkami, vytváranie skriptov, efektívne využívanie dostupného API.

3.2.1.1 Spustiť konzolu

Use case	Spustiť konzolu
Podmienky	Používateľ musí disponovať stiahnutou aplikáciou.
Vstup	Nie je potrebný žiadny vstup od používateľa.
Popis	Konzolové rozhranie sa spustí.
Výstup	Konzola zobrazí základné údaje o konfigurácii.
Chyba	Konzola sa nespustí, musí však poskytnúť informáciu o chybe ktorá
	pri štarte nastala.

Tabuľka 4: Use case : Spustiť konzolu

3.2.1.2 Spustiť príkaz

Use case	Spustiť príkaz
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená.
Vstup	Textový retazec obsahujúci príkaz a jeho argumenty.
Popis	Používateľ zadá platný príkaz, následne získa výstup pre zadaný prí-
	kaz.

Výstup	Textový retazec, ktorý sa v závislosti od programu mení v dĺžke a
	obsahu.
Chyba	V prípade zlyhania je používateľ informovaný o probléme, ktorý na-
	stal.

Tabuľka 5: Use case : Spustiť príkaz

3.2.1.3 Spustiť skript

Use case	Spustif skript
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená a skript správne napísaný.
Vstup	Vstupom je skript, definujúci v hlavičke balíčky ktoré bude používať.
	Za nimi môže nasledovať čokoľvek od definície premenných, funkcií.
	V tele skriptu musí byť zadefinovaná metóda main(String args).
Popis	Vykonajú sa všetky príkazy tak, ako sú napísané v zdrojovom súbore.
Výstup	Výstup je textový retazec, závislý na logike skriptu.
Chyba	V prípade chyby pri stahovaní závislostí, exekúcie príkazov alebo
	iných komplikácií počas behu, program zapisuje na štandardný chy-
	bový výstup chybové hlášky spolu so základným popisom problému,
	tracom.

Tabuľka 6: Use case : Spustiť skript

3.2.1.4 Spustiť Shell príkaz

Use case	Spustiť Shell príkaz
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená a skript správne napísaný. Taktiež
	musí byť v operačnom systéme ktorý podporuje Shell.
Vstup	Textový retazec obsahujúci príkaz a jeho argumenty.
Popis	Používateľ zadá platný príkaz, následne získa výstup pre zadaný prí-
	kaz.
Výstup	Textový retazec, ktorý sa v závislosti od programu mení v dĺžke a
	obsahu.

Chyba	V prípade zlyhania je používateľovi vratený chybový kód.
-------	--

Tabuľka 7: Use case : Spustiť shell príkaz

3.2.1.5 Spustiť commander príkaz

Use case	Spustit commander príkaz
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená a skript správne napísaný. Systém
	musí mať nainštalovaný Windows commander.
Vstup	Textový retazec obsahujúci príkaz a jeho argumenty.
Popis	Používateľ zadá platný príkaz začinajúci win alebo ext, následne
	získa výstup pre zadaný príkaz.
Výstup	Textový reťazec, ktorý sa v závislosti od programu mení v dĺžke a
	obsahu.
Chyba	V prípade zlyhania je používateľovi vratený chybový výstup z prí-
	kazového riadku.

Tabuľka 8: Use case : Spustiť powershell príkaz

3.2.1.6 Reťazenie príkazov

Use case	Retazenie príkazov
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Vstup musí byť zadaný v správ-
	nom formáte.
Vstup	Textový retazec obsahujúci sekvenciu príkazov, ich argumenty spo-
	jené znakom pajpy ".
Popis	Systém rozozná, že ide o zretazený príkaz a následne začne vykonávat
	príkazy v poradí v akom boli zadané. Jednotlivé príkazy odovzdajú
	výstupy nasledovníkovi po úspešnom ukončení. Príkazy sa vykoná-
	vajú dovtedy, pokým nepríde na posledný príkaz v sekvencii, alebo
	ak počas behu nastane chyba. O chybe je používateľ oboznámený a
	chyba je zapísaná na štandardný chybový výstup.

Výstup	Textový retazec, ktorý sa v závislosti od programu mení v dĺžke a
	obsahu, výstup bude vygenerovaný posledným príkazom sekvencie.
Chyba	O chybe je používateľ oboznámený a chyba je zapísaná na štan-
	dardný chybový výstup.

Tabuľka 9: Use case : Reťazie príkazov

3.2.1.7 Manažovať balíčky

Use case	Manažovať balíčky
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená.
Vstup	Textový retazec obsahujúci príkaz pkg a jeho argumenty.
Popis	Používateľ bude schopný nahrat, zmazať, nahradiť vybraný balíček.
Výstup	Textový retazec, ktorý sa v závislosti od programu mení v dĺžke a
	obsahu .
Chyba	O chybe je používateľ oboznámený a chyba je zapísaná na štan-
	dardný chybový výstup.

Tabuľka 10: Use case : Manažovať balíčky

3.2.1.8 Stiahnuť nový balíček

Use case	Stiahnuť nový balíček
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Príkaz na stiahnutie balíčka musí
	byť správne zadaný.
Vstup	Textový reťazec obsahujúci príkaz "pkg download <názov balička="" s<="" th=""></názov>
	verziou>"
Popis	Program ako prvé skontroluje adresár balíčkov, či daný balíček nebol
	stiahnutý, ak nie stiahne nový balíček. V opačnom prípade medzi
	aktívne balíčky načíta používateľom zvolený balíček.
Výstup	Textový retazec informujúci o úspešnosti stahovania. Pre jeho načí-
	tanie je potrebný reštart aplikácie.

Chyba	Vypíše chybu na štandardný chybový výstup v prípade, že daný ba-
	líček na servery neexistuje, používateľ nemá internetové pripojenie.

Tabuľka 11: Use case : Stiahnúť nový balíček

3.2.1.9 Zmeniť použitý balíček

Use case	Zmeniť použitý balíček
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Príkaz na zmenu používaného
	balíčka musí byť správne zadaný.
Vstup	Textový retazec obsahujúci príkaz "pkg change <názov nahradzujú-<="" th=""></názov>
	ceho balíčka s verziou>
Popis	Program zmení používaný balíček z aktuálne používaného na balíček
	vybratý používateľom. Táto voľba je aplikovateľná iba pre spravova-
	nie verzií existujúcich balíčkov. V prípade, že nahradzujúci balíček
	nie je dostupný lokálne, používateľ bude vyzvaný stiahnúť daný ba-
	líček.
Výstup	Textový retazec informujúci o úspešnosti výmeny, alebo informujúci
	o potrebe stiahnutia balíčka.
Chyba	V prípade ak dôjde počas zmeny balíčkov ku chybe, bude zapísaná
	na štandardný chybový výstup.

Tabuľka 12: Use case : Zmeniť použitý balíček

3.2.1.10 Zmazať vybraný balíček

Use case	Zmazať vybraný balíček
Vstup	Textový retazec obsahujúci príkaz "pkg delete <názov balíčka="">.</názov>
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Príkaz na zmazanie vybraného
	balíčka musí byť správne zadaný.
Popis	Program zmaže používateľom vybraný balíček z aktívnych balíčkov
	a následne ho fyzicky zmaže z disku.

Výstup	Textový reťazec informujúci o úspešnosti zmazania zadaného balíčka
Chyba	V prípade nesprávneho odstránenia balíčka z aktívnych balíčkov
	alebo pri následnom zmazaní zo súborového systému bude informá-
	cia o chybe presmerovaná na štandardný chybový výstup.

Tabuľka 13: Use case : Zmazať vybraný balíček

3.2.1.11 Získať systémové informácie

Use case	Získať systémové informácie
Vstup	Vstupom je textový retazec "sysinfo".
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Používateľ vloží platný príkaz na
	vyžiadanie systémových informácií.
Popis	Program vypíše na štandardný výstup informácie o využití systé-
	mových zdrojov, ako napríklad využitie procesora, využitie pamäte
	RAM, využitie oddielu swap a podobne.
Výstup	Výstupom je textový retazec, formátovaný do riadkov. Každému
	riadku prislúcha jedna informácia, napr. CPU, ďalší riadok RAM
	atď V prípade viac jadrového procesora sa vypíšu informácie o kaž-
	dom z jadier.
Chyba	V prípade, že používateľ nemá právo na získanie informácií, program
	vypíše dôvod priamo na štandardný výstup. Rovnako program vypíše
	aj akékoľvek chyby, ku ktorým môže dôjsť počas behu.

Tabuľka 14: Use case : Získať systémové informácie

3.2.1.12 Získať informácie o procesoch

Use case	Získať informácie o procesoch
Vstup	Vstupom je textový reťazec "processes".
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Používateľ vloží platný príkaz na
	vyžiadanie informácií o procesoch.

Popis	Program vypíše na štandardný výstup informácie o spustených pro-
	cesoch, používateľoch, ktorí tieto procesy spúšťajú, koľko percent
	procesoru, pamäte RAM používajú.
Výstup	Výstupom je prehľadný výpis v podobe tabuľky, kde každý riadok
	zodpovedá jednému procesu. Nad jednotlivými hodnotami je hlavný
	riadok, ktorý popisuje o akú hodnotu ide.
Chyba	V prípade, že nie je možné získať informácie o procesoch, je táto sku-
	točnosť zobrazená na stdout a popis chyby sa presmeruje na štan-
	dardný chybový výstup.

Tabuľka 15: Use case : Získať informácie o procesoch

3.2.1.13 Vytvoriť skript

Use case	Vytvoriť skript
Podmienky	Používateľ musí mať prístup k akémukoľvek textovému editoru.
Vstup	Vstupom musí byť správne napísaný skript.
Popis	Používateľ napíše skrip, ktorý bude prečítaný programom a vyko-
	naný.
Výstup	Skrip vráti výstup svojho beho buď na štandardný výstup, alebo do
	súboru, v závislosti od toho ako je naimplementovaný.
Chyba	V prípade, že dôjde k menšej chybe, informácia bude zobrazená po-
	užívateľovi, resp. presmerovaná do súboru.

Tabuľka 16: Use case : Vytvoriť skript

3.2.1.14 Vytvoriť funkciu

Use case	Vytvoriť funkciu
Podmienky	Používateľ musí mať prístup k akémukoľvek textovému editoru.

Vstup	Funkcia musí byť správne zadefinovaná. Syntax pre definovanie fun-
	kcie:
	function <návratový typ=""> <názov funkcie="">(parametre funkcie)telo</názov></návratový>
	funkcie.
Popis	Používateľ napíše funkciu, ktorá bude prečítaná programom a vyko-
	naná.
Výstup	Funkcia vracia premennú s definovanou návratovou hodnotou.
Chyba	V prípade, že nastane chyba pri exekúcii funkcie, program skončí a
	zapíše informácie o chybe na štandardný chybový výstup.

Tabuľka 17: Use case : Vytvoriť funkciu

3.2.1.15 Override funkcie

Use case	Override funkcie
Podmienky	Používateľ musí mať prístup k akémukoľvek textovému editoru.
Vstup	Nad funkciou je potrebné zapísať @Override, čo prekladaču povie,
	že má používať práve túto verziu funkcie.
Popis	Používateľ napíše funkciu, ktorá bude prečítaná programom a vyko-
	naná. Navyše bude nahrádzať funkciu s rovnakým názvom.
Výstup	Premenná, ktorá je uvedená v definícii funkcie.
Chyba	V prípade zle zadefinovanej syntaxe je problém zapísaný na štan-
	dardný chybový výstup a vykonávanie skriptu je ukončené.

Tabuľka 18: Use case : Override funkcie

3.2.1.16 Vytvoriť cyklus

Use case	Vytvorit cyklus
Podmienky	Používateľ musí mať prístup k akémukoľvek textovému editoru.

Vstup	Cyklus musí byť správne zadefinovaný. Syntax pre definovanie
	funkcie:
	for(<inicializácia premennej="">;<podmienka pre="" spuste-<="" th=""></podmienka></inicializácia>
	nie>; <inkrement>)telo cyklu obsahujúce volania funkcií, príkazy,</inkrement>
	atď
Popis	Používateľ napíše cyklus, ktorý bude prečítaný programom a vyko-
	naná sa.
Výstup	Cyklus nemá žiadny výstup.
Chyba	V prípade, že nastane chyba pri parsovaní alebo exekúcii cyklu, prog-
	ram skončí a zapíše informácie o chybe na štandardný chybový vý-
	stup.

Tabuľka 19: Use case : Vytvoriť cyklus

3.2.1.17 Vytvoriť podmienku

Use case	Vytvoriť podmienku
Podmienky	Používateľ musí mať prístup k akémukoľvek textovému editoru.
Vstup	Podmienka musí byť správne zadefinovaná. Syntax pre definovanie
	podmienky:
	if(boolean value)telo podmienky obsahujúce volania funkcií, príkazy,
	atď
Popis	Používateľ napíše podmienku, ktorá bude prečítaná programom a
	zohľadnená počas behu skriptu.
Výstup	Podmienka nemá žiadny výstup.
Chyba	V prípade, že nastane chyba pri parsovaní alebo exekúcii podmienky,
	program skončí a zapíše informácie o chybe na štandardný chybový
	výstup.

Tabuľka 20: Use case : Vytvoriť podmienku

3.2.1.18 Vytvoriť premenné

Use case	Vytvoriť premenné
Podmienky	Používateľ musí mať prístup k akémukoľvek textovému editoru.
Vstup	Premenná musí byť správne zadefinovaná.
	Syntax pre definovanie premennej:
	<typ> <názov premennej="">; alebo</názov></typ>
	<typ> <názov premennej=""> = <hodnota>;</hodnota></názov></typ>
	, kde hodnota môže byť konkrétna hodnota alebo iná premenná rov-
	nakého typu.
Popis	Používateľ napíše inicializáciu alebo definíciu premennej, ktorá bude
	prečítaná programom a vykonaná.
Výstup	Program si uloží premmenú a jej hodnotu, ak bola definovaná.
Chyba	V prípade, že nastane chyba, používateľ bude informovaný o neús-
	pechu na štandardný chybový výstup.

Tabuľka 21: Use case : Vytvoriť premenné

3.2.1.19 Vykonať základné aritmetické operácie

Use case	Vykonať základné aritmetické operácie
Podmienky	Používateľ musí mať prístup k akémukoľvek textovému editoru.
Vstup	Premenná musí byť správne zadefinovaná.
	Syntax pre definovanie /zmenu hodnoty premennej:
	<názov premennej=""> = <výraz>; alebo</výraz></názov>
	<typ> <názov premennej=""> = <výraz>;</výraz></názov></typ>
	, kde výraz môže byť operácia nad číselnými hodnotami a číselnými
	premennými.
Popis	Používateľ napíše príkaz, ktorý bude prečítaný programom a vyko-
	naný.
Výstup	Príkaz nastaví hodnotu premennej s vypočítanou návratovou hod-
	notou.
Chyba	V prípade, že nastane chyba pri exekúcii príkazu, program skončí a
	zapíše informácie o chybe na štandardný chybový výstup.

Tabuľka 22: Use case : Vytvoriť funkciu

3.2.1.20 Vykonať základné logické operácie

Use case	Vykonať základné logické operácie
Podmienky	Používateľ musí mať prístup k akémukoľvek textovému editoru.
Vstup	Premenná musí byť správne zadefinovaná.
	Syntax pre definovanie /zmenu hodnoty premennej:
	<názov premennej=""> = <výraz>; alebo</výraz></názov>
	<typ> <názov premennej=""> = <výraz>;</výraz></názov></typ>
	, kde výraz môže byť operácia nad číselnými hodnotami, číselnými
	premennými, ako aj nad pravdivostnými.
	Vzťahy medzi číselnými hodnotami musia byť definované logickými
	operátormi - $<$, $>$, $<=$, $>=$, $==$, $!=$.
	Vzťahy medzi pravdivostnými hodnotami musia byť definované lo-
	gickými operátormi : ==, !=, $ $, &&.
Popis	Používateľ napíše príkaz, ktorý bude prečítaný programom a vyko-
	naný.
Výstup	Príkaz nastaví hodnotu premennej s vypočítanou návratovou hod-
	notou.
Chyba	V prípade, že nastane chyba pri exekúcii príkazu, program skončí a
	zapíše informácie o chybe na štandardný chybový výstup.

Tabuľka 23: Use case : Vytvoriť funkciu $\,$

3.2.1.21 Presmerovať chybový výstup

Use case	Presmerovať chybový výstup
Vstup	Pre presmerovanie na chybový výstup je potrebné dodržať syntax
	command stderr> file
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Používateľ vloží platný príkaz na
	presmerovanie chybového výstupu.
Popis	Program presmeruje chybový výstup tam, kam mu používateľ v prí-
	kaze zadefinuje.

Výstup	Výstup programu predstavuje textový reťazec s popisom chyby, ktorá
	nastala.
Chyba	Ak by došlo ku chybe, chyba sa zapíše sa do logu aplikácie.

Tabuľka 24: Use case : Presmerovať chybový výstup

3.2.1.22 Presmerovať štandardný výstup

Use case	Presmerovať štandardný výstup
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Používateľ vloží platný príkaz na
	presmerovanie štandardného výstupu.
Vstup	Pre presmerovanie na štandardný výstup je potrebné dodržať syntax
	command stdout> file
Popis	Program presmeruje štandardný výstup tam, kam mu používateľ v
	príkaze zadefinuje.
Výstup	Výstup programu predstavuje textový reťazec s výstupom zo skriptu
	alebo príkazu.
Chyba	Ak by došlo ku chybe, chyba sa zapíše sa do logu aplikácie.

Tabuľka 25: Use case : Presmerovať štandardný výstup

3.2.2 Vývojár balíčkov

Vychádzajúc z názvu role je zjavné, že tento hráč sa bude starať o vývoj aplikácie a jej funkcionalitu v zmysle rozširovania API, ktoré môže vývojár skriptov používať pre efektívnejšiu prácu.

3.2.2.1 Implementovať vlastný balíček

Use case	Implementovať vlastný balíček
Podmienky	Používateľ musí mať nainštalovanú Java SDK vo verzii 8, mať prístup
	k textovému editoru.
Vstup	Balíček obsahujúci všetky potrebné rozhrania, ktoré musí vývojár
	balíčka implementovať.

Popis	Používateľ implementuje novú funkcionalitu v Jave, následne všetky
	zdrojové súbory skompiluje a pridá do jar súboru určeného na ukla-
	danie nových balíčkov.
Výstup	Balíček, ktorý je možné nahrať do aplikácie a používať ako jeden z
	príkazov.
Chyba	Chyba môže nastať pri vytváraní balíčka, kedy vývojára o chybe
	informuje prekladač jazyka, v ktorom je balíček implementovaný. V
	prípade neúspešného načítania je používateľ informovaný priamo v
	konzole na štandardný výstup.

Tabuľka 26: Use case : Implementovať vlastný balíček

3.2.2.2 Upravovať existujúce balíčky

Use case	Upravovať existujúce balíčky
Podmienky	Používateľ musí mať nainštalovanú Java SDK vo verzii 8, mať prístup
	k textovému editoru.
Vstup	Zdrojové súbory už existujúceho balíčka.
Popis	Používateľ upraví implementáciu alebo pridá novú funkcionalitu v
	Jave, následne všetky zdrojové súbory skompiluje a pridá do jar sú-
	boru určeného na ukladanie nových balíčkov
Výstup	Po úprave je balíček možné nahrať do aplikácie a používať ako jeden
	z príkazov.
Chyba	Chyba môže nastať pri vytváraní balíčka, kedy vývojára o chybe
	informuje prekladač jazyka, v ktorom je balíček implementovaný. V
	prípade neúspešného načítania je používateľ informovaný priamo v
	konzole na štandardný výstup.

Tabuľka 27: Use case : Upravovať existujúce balíčky

3.3 Výber programovacieho jazyka

Java je programovací jazyk a výpočtová platforma, ktorá bola vydaná spoločnosťou Sun Microsystems v roku 1995. [18] Programy v Jave sú prvotne preložené do tzv. byte-

code, ktorý je rovnaký pre všetky PC. Pomocou jednoduchého programu je byte-code preložený do jazyka, ktorému rozumie konrétny PC. Java je objektovo-orientovaný programovací jazyk, čo znamená že rovnako ako v živote, aj v Jave je všetko tvorené objektami. Obsahuje široké spektrum knižníc, ktoré slúžia nielen na vývoj webových, ale aj desktopových aplikácií. Podporuje multitrading, čo umožňuje vytvárať efektívne programy pre počítače s viacjadrovým procesorom.[19]

3.4 Aplikácia

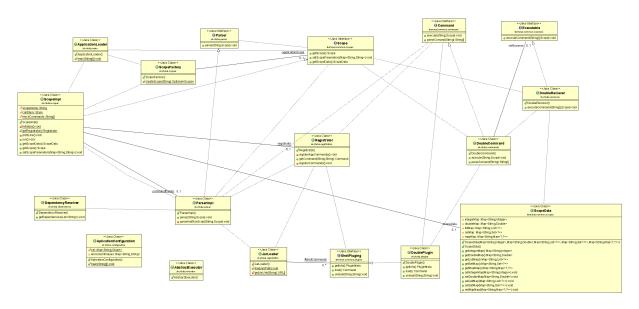
Pre implementáciu vlastného riešenia bolo potrebné na základe prípadov použitia identifikovať časti, z ktorých bude aplikácia pozostávať. Naším zámerom nebolo vytvorenie jednej veľkej aplikácie, ktorá by sa mohla časom stať neudržiavateľnou, ale aplikácia, ktorá umožní používateľom interaktívny aj skriptovací módus. Rozhodli sme sa, že navrhneme jednu hlavnú aplikáciu, ktorá bude mať na starosti interaktívny prístup pre používateľa rovnako aj skriptovací módus, avšak funkcionality, ktoré bude podporovať, zabezpečia menšie externé podprogrami - pluginy, ktoré sa do apikácie nahrajú pri štarte. Pre dosiahnutie požadovaných výsledkov použijeme návrhový vzor Command. Ako ďalšie sme definovali komponenty aplikácie.

3.5 Komponenty aplikácie

Po vybratí návrhového vzoru sme prešli na identifikáciu komponentov aplikácie. V prvom návrhu sme identifikovali niekoľko komponentov, ktoré považujeme za podstatné a potrebné pre správny chod programu. Z týchto komponentov sme následne vytvorili malý projekt, kde sme sa pokúsili vytvoriť niekoľko pluginov implementovaných pomocou command dizajnového návrhu na demonštrovanie funkčnosti. Nakoľko bol model funkčný, rozhodli sme sa pokračovať s jeho vývojom. Uvádzame aj komponenty, ktoré sme identifikovali pri vytváraní tejto ukážky funkčnosti :

- Parser vstupov aj výstupov,
- Loader na nahrávanie jar súborov,
- Sťahovač závislostí jar súbory, ktoré momentálne produkt neobsahuje napr. vlastné riešenia,
- Scope je oblasť kde sa definujú premenné, funkcie a pod., tento komponent slúži na vytváranie scopov v rámci aplikácie,
- ScopeData ktoré majú slúžiť na udržovanie dát v jednotlivých scopoch,

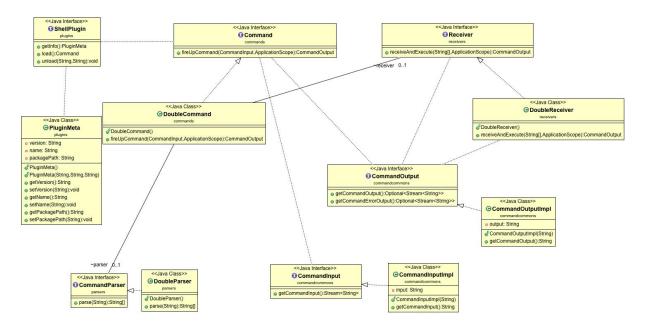
• ShellPlugin - komponent, ktorý nesie implementáciu príkazov.

Obrázok 14: Pvrvé funkčné riešenie

3.6 Plugin

Z nasledovného diagramu tried nebolo na prvý pohľad zjavné aké komponenty v programe existujú, preto bolo potrebné tieto komponenty rozumne rodeliť. Z prvotného návrhu sme vytiahli plugin, ktorý bude slúžiť na nahrávanie nových funkcionalít do programu. Diagram implementácie rozhraní a konkrétnych tried je viditeľný na nasledovnom obrázku.

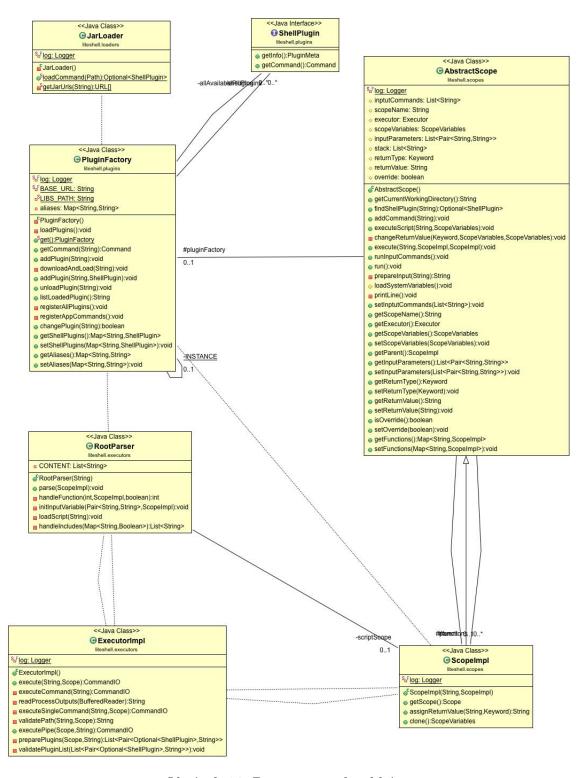
Obrázok 15: Plugin - diagram tried

Ako vidieť z diagramu, Plugin pozostáva z nasledovných častí:

- ShellPlugin je rozhranie, ktoré slúži na získavanie inštancií commandu, ako aj informáciách o plugine,
- Command rozhranie, slúžiace na komunikáciu s receivermi,
- Receiver triedy, ktoré implementujú receiver špecifikujú funkcionalitu pluginu,
- CommandParser obsahuje parser vstupov,
- CommandOutput rozhranie pre výstupy z commandu,
- CommandInput rozhranie pre vstupy z commandu,
- PluginMeta nesie základné informácie o plugine.

Aj keď náš prvotý program fungoval správne čakali sme, že počas vývoja ešte môže dôjsť k obmenám tried a rozhraní, nakoľko málokedy sa podarí odhadnúť všetky kľúčové časti už počas návrhu.

3.7 Diagram tried aplikácie

Obrázok 16: Diagram tried aplikácie

3.7.1 Stručný popis tried

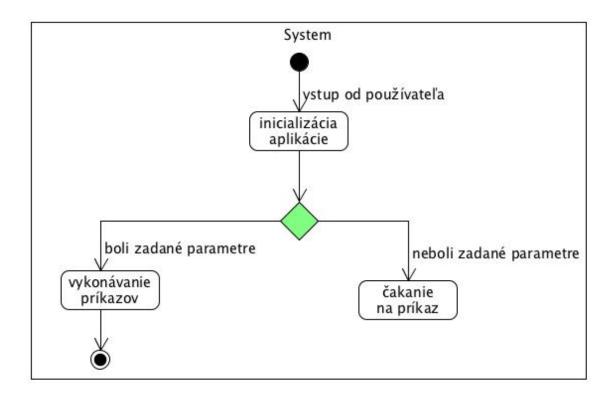
Obrázok 16 zobrazuje diagram tried aplikácie, ktoré v nasledujúcej časti stručne predstavíme.

- 3.7.1.1 AbstractScope Táto trieda je jednou z najhlavnejších celého programu, tvorí základný pilier pre tvorbu akýchkoľvek scopov aplikácie, beh skriptov a pochopiteľne príkazov v interaktívnom móde. Obsahuje informácie o všetkých pluginoch, ktoré sa nahrali pri štarte aplikácie, názov scopu a inštanciu exekútora, pomocou ktorého sa vykonávajú všetky operácie v aplikácii. Trieda má tiež informácie o vstupných parametroch, výstupných hodnotách a funkciách, ktoré sú v danom scope definované. Spomenuté hodnoty sa využívajú pri vytváraní a behu skriptov. Implementuje rozhrania Scope, Runnable. Implementuje metódy run() pre zabezpečenie interaktívneho módu, kde sa však môžu spúšťať aj skripty. Tiež implementuje metódu executeScript(String function, ScopeVariables scopeVariables), ktorá slúži na rekurzívne volanie funkcií v skriptovacom móde a spúšťanie ich príkazov.
- **3.7.1.2** ScopeImpl Je prvá neabstraktná trieda, ktorá dedí od triedy AbstractScope, a slúži na inštanciáciu tejto triedy.
- 3.7.1.3 ExecutorImpl Trieda ExecutorImpl implementuje rozhranie Executor, a teda aj jeho triedu CommandIO execute(String command, Scope scope). Vstupom do tejto metódy je príkaz od používateľa a scope v ktorom ho chce vykonať. Definovanie scopu nám slúži na informovanie jednotlivých prijímačov(Reciever), kde sa má daný príkaz vykonať. Ak by scope nebol presne definovaný, aplikácia by sa nevedela rozhodnúť kde sa majú príkazy premietnuť a vyhodila by chybu.
- **3.7.1.4 RootParser** RootParser je najpodstatnejšia trieda pre skriptovací mód. Jej úlohou je načítať zdrojové súbory skriptu a následne spustiť exekúciu, ak parsovanie prebehlo v poriadku.
- **3.7.1.5 PluginFactory** PluginFactory, ako z jej názvu vyplýva, je továreň, do ktorej sa pri štarte aplikácie nahrávajú všetky pluginy dostupné z disku. Na získavanie dostupných pluginov sa používa trieda JarLoader.
- **3.7.1.6 JarLoader** JarLoade je trieda, ktorá pomocou class loadera nahráva nové pluginy do aplikácie.

4 Implementácia

V tejto kapitole sa budeme venovať konkrétnemu riešeniu daného problému. Kapitola nás postupne prevedie cez jednotlivé kroky implementácie riešenia. Väčšinu krokov budeme popisovať pomocou activity a class diagramu, niektoré časti obohatíme o pseudokód prípadne útržkami zdrojového kódu z fungujúcej aplikácie. Jednotlivé sekcie práce sme rodelili na základe toho akými smermi sa môže aplikácia uberať. Na nasledovnom obrázku je zobrazená aktivita spustenia konzoly. Ako vidieť z diagramu aplikácia sa najprv nainicializuje, čo to znamená si povieme v sekcii 4.1. V ďalšom kroku zistí či má na vstupe parametre. V prípade, že áno vykoná ich, inak spustí konzolu, ktorá čaká na vstup od používateľa. V tejto časti si popíšeme čo sa deje v prvom prípade a teda, že máme zadané parametre.

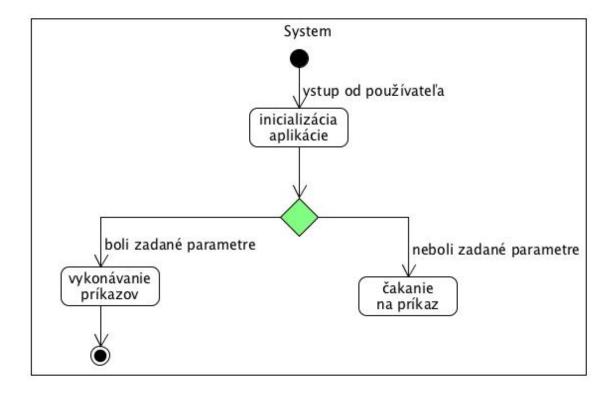
Možnosť s parametrami na vstupe sme potrebovali implementovať kvôli tomu aby sa dala aplikácia integrovať s inými enterprise aplikáciami. Tie môžu buď čítať výstupy priamo z konzoly alebo si ich môžu presmerovať do súboru. Novo vytvorený súbor si následne môžu načítať a vykonať nad ním potrebné operácie.

Obrázok 17: Activita spustenia aplikácie

4.1 Inicializácia aplikácie

Pri inicializácii sa

Obrázok 18: Activita spustenia aplikácie

5 Zhodnotenie výsledkov

Zatiaľ sa toho nespravilo hodne ale verím, že sa to tu cele zaplní.

Záver

Cieľom práce bolo zanalyzovať populárne konzolové rozhrania rovnako aj skriptovacie jazyky, ktoré sú často využívané pri administrácii počítačových systémov. Taktiež bolo treba nájsť jednotlivé výhody ako aj nedostatky jednotlivých rišení, zhodnotiť ich a nájsť medzi nimi rozumný prienik, ktorý bolo treba dostať do použiteľnej podoby. Kládli sme dôraz hlavne na to aby naše riešenie bolo čím najlepšie upraviteľné aby mohlo vyhovieť požiadavkam rôznych používateľov.

Zoznam použitej literatúry

- 1. ZARRELLI, Giorgio. *Mastering Bash.* 1. vyd. Birmingham : Packt Publishing, 2017, 2004. ISBN: 9781784396879.
- 2. CIACCIO, Robert S. *PowerShell vs. the Unix Shell.* 18-12-2010. Dostupné tiež z: https://superuser.com/questions/223300/powershell-vs-the-unix-shell.
- 3. ABRAHAM SILBERSCHATZ Peter B. Galvin, Greg Gagne. Operating System Concepts Ninth Edition. 9. vyd. Wiley, 2012, 2012. ISBN: 978-1118063330.
- 4. HAAPANEN, Tom. What is the history of Microsoft Windows? 18-01-2018. Dostupné tiež z: https://kb.iu.edu/d/abwa.
- 5. MICROSOFT. Windows and Windows Server Automation with Windows PowerShell. 2018. Dostupné tiež z: https://technet.microsoft.com/en-us/library/mt156946.aspx.
- 6. STATCOUNTER. Desktop Operating System Market Share Worldwide | StatCounter Global Stats. 13-04-2018. Dostupné tiež z: http://gs.statcounter.com/os-market-share/desktop/worldwide.
- 7. STATCOUNTER. Operating Systems market share. 13-04-2018. Dostupné tiež z: https://netmarketshare.com/operating-system-market-share.aspx?options= %7B%22filter%22%3A%7B%22%24and%22%3A%5B%7B%22deviceType%22%3A%7B%22%24in%22%3A%5B%22Desktop%2Flaptop%22%5D%7D%7D%5D%7D%2C%22dateLabel%22%3A%22Trend%22%2C%22attributes%22%3A%22share%22%2C%22group%22%3A%22platform%22%2C%22sort%22%3A%7B%22share%22%3A-1%7D%2C%22id%22%3A%22platformsDesktop%22%2C%22dateInterval%22%3A%22Monthly%22%2C%22dateStart%22%3A%222017-05%22%2C%22dateEnd%22%3A%222018-04%22%2C%22segments%22%3A%22-1000%22%2C%22plotKeys%22%3A%5B%7B%22platform%22%3A%22Windows%22%7D%2C%7B%22platform%22%3A%22Mac%200S%22%7D%2C%7B%22platform%22%3A%22Linux%22%7D%2C%7B%22platform%22%3A%22Chrome%200S%22%7D%5D%7D.
- 8. W3TECHS. *Unix vs. Linux vs. Windows vs. macOS usage statistics, May 2018.* 13-04-2018. Dostupné tiež z: https://w3techs.com/technologies/comparison/oslinux,os-windows,os-macos,os-unix.
- 9. KOLUGURI, Naveen. If / Else Statements (Shell Scripting) Code Wiki. 11-11-2017. Dostupné tiež z: http://codewiki.wikidot.com/shell-script:if-else.

- BRENTON J.W. BLAWAT, Chris Dent. Mastering Windows PowerShell Scripting Second Edition. 2. vyd. Birmingham: Packt Publishing, 2017, 2004. ISBN: 9781787126305.
- 11. PAYNE, James. *Beginning Python®: Using Python 2.6 and Python 3.1.* 1. vyd. Wrox, 2010, 2010. ISBN: 9780470414637.
- 12. NICHOL, Alex. unixpickle/Benchmarks: Some language performance comparisons. 12-04-2017. Dostupné tiež z: https://github.com/unixpickle/Benchmarks.
- 13. CONEMU. ConEmu Handy Windows Terminal. 03-01-2018. Dostupné tiež z: https://conemu.github.io/.
- 14. VASKO, Samuel. *Cmder | Console Emulator*. 03-01-2018. Dostupné tiež z: http://cmder.net/.
- 15. TOMEK BUJOK, Lukasz Pielak. Babun a windows shell you will love! 2015. Dostupné tiež z: http://babun.github.io/.
- 16. MOBATEK. MobaXterm Xserver with SSH, telnet, RDP, VNC and X11 Features. 03-01-2018. Dostupné tiež z: https://mobaxterm.mobatek.net/features.html.
- 17. ĽUDOVÍT MOLNÁR Milan Češka, Bořivoj Melichar. *Gramatiky a jazyky.* 1. vyd. Bratislava : Alfa, 1987, 2004. MDT: 519.682(075.8).
- 18. ORACLE. What is Java technology and why do I need it? 01-2018. Dostupné tiež z: https://www.java.com/en/download/faq/whatis_java.xml.
- WALTER SAVITCH, Kenrick Mock. Absolute Java. 6. vyd. Pearson, 15-04-2015, 2015. ISBN: 978-0134041674.

Prílohy

A	CD s aplikáciou	II
В	Návod na spustenie a používanie aplikácie	III

A CD s aplikáciou

B Návod na spustenie a používanie aplikácie

Ako spustit a pouzivat app.